

Stimulera innovation och förnyelse för smart specialisering

Strategi för smart specialisering i Gotlands län 2021 - 2027

Fastställd av regionfullmäktige
Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Datum 2021-10-25
Gäller 2021-2027
Ärendenr RS 2021/1148
Version [1.0]

Strategi för smart specialisering i Gotlands län 2021 - 2027

Innehåll

Strategi för smart specialisering i Gotlands län 2021-2027	2
Syfte	2
Mål.....	2
Effektmål för 2027	2
Målgrupp	2
Vision	3
Prioriteringar	3
Arbetsprocess	3
Styrning och genomförande.....	3
Ansvarig för dokumentet	4
Revidering och uppföljning	4
Beslutsdatum och beslutsinstans.....	4

Strategi för smart specialisering i Gotlands län 2021-2027

En väl fungerande innovationsmiljö bidrar till att Gotland kan gå före i klimat- och energiomställningen, bredda näringslivet, utveckla välfärdstjänsterna samt skapa en attraktiv arbetsmarknad. Väl fungerande samarbetsarenor mellan näringsliv, offentlig och ideell sektor samt akademien är en katalysator för innovation och förnyelse.

Smart specialisering är ett arbetssätt för att kraftsamla för förnyelse och tillväxt inom de områden där en region har störst potential. I det korta perspektivet ska metoden stödja innovationsprocesser och prioritera utvecklingsinsatser inom identifierade styrkeområden. I ett längre perspektiv ska strategin – utifrån Agenda 2030 och den regionala utvecklingsstrategin och dess understrategier – skapa ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling ur regionala tillgångar.

Strategi för smart specialisering i Gotlands län 2021-2027 ska ses som en början på en fortlöpande process. Det ett krav från Europeiska kommissionen att alla svenska regioner har en strategi för smart specialisering för att få tillgång till medel från EU:s fonder och program i programperioden 2021 - 2027.

Syfte

Strategin syftar till att ge riktning åt det innovations- och tillväxtfrämjande arbetet som görs av olika offentliga aktörer i Gotlands län i samverkan med akademi, näringsliv och civilsamhälle med att bygga innovationskapacitet och med att stärka tillgängligheten till innovationskompetens för näringslivet på Gotland.

Mål

Målen för strategin är att näringslivet på Gotland ska öka sin produktivitet och sin konkurrenskraft genom smart specialisering.

Därmed bidrar strategin till målen i Vårt Gotland 2040:

- Gotland är en förebild i energi- och klimatomställningen;
- Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft
- Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla;

samt till kärnvärdena i det gotländska varumärket.

Effektmål för 2027

- Stärkt regional innovationskapacitet
- Stärkt innovationssamverkan mellan regionala aktörer
- Stärkt kompetens hos främjandeaktörer kring innovation inom prioriteringarna
- Stärkta samband mellan insatser som finansieras med projektmedel inom Gotlands smarta specialiseringsprioriteringar

Målgrupp

Strategin vänder sig till aktörerna i det innovations- och tillväxtfrämjande systemet och till näringslivet som finns eller bedriver verksamhet på Gotland.

Vision

Visionen i Vårt Gotland 2040 är: en kreativ ö med plats för hela livet. Kreativitet, närhet och livskraft behövs för omställning. Nu använder vi Gotlands styrkor, tar nya utvecklings-språng samtidigt som vi tar ansvar för att utvecklingen sker inom ramen för jordens resurser.

Prioriteringar

Gotland har identifierat tre styrkeområden för smart specialisering i Vårt Gotland 2040: besöksnäring, mat- och livsmedel, och näringslivets energiomställning. De gotländska prioriteringarna inom de tre styrkeområdena för smart specialisering fokuserar på att:

- Stärka destinationsutvecklingen och upplevelser inom besöksnäringen genom innovation kring gotländska autentiska värden och internationalisering
- Förstärka produkt-, process- och varumärkesutveckling genom innovation och genom investeringar i kompetens i mat- och livsmedelssektorn för att kunna växa och nå fler marknader
- Accelerera näringslivets energiomställning, vara en föregångare i att anpassa teknik och implementera det i det gotländska näringslivet, leda utvecklingen inom mineralindustrin mot klimatneutral cement.

Regionala insatser för smart specialisering utvecklas i samverkan i skärningspunkterna mellan styrkeområdena, de är branschöverskridande och de använder innovation som hävstång för Gotlands systemutmaningar: bostads-, energi- och vattenförsörjning, samt hållbar tillgänglighet och kompetensförsörjning.

Arbetsprocess

Samverkan mellan aktörer används för att lotsa fram insatser inom ramen för prioriteringarna för smart specialisering utifrån förekomst och beaktande av:

- Aktörer och tillgångar: forskning och utveckling (FoU), lokomotivföretag, små- och medelstora företag, lokala nätverk och kluster, befintlig samverkan, samarbeten nationellt och internationellt;
- Systembegränsningar: innovation som drivkraft för transformation av Gotlands systembegränsningar inom bostads-, energi- och vattenförsörjning, samt hållbar tillgänglighet för en långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt;
- Gotlands smarta specialiseringsportfölj av insatser: pågående insatser och samarbetens inbördes förstärkande effekter, komplettering med nya insatser och samarbeten för att bygga kapacitet och ta tillvara möjligheter, korsbefruktning mellan Gotlands smarta prioriteringar;
- Finansieringsplan: styrning och prioritering av tillgängliga utvecklingsmedel i riktning mot hållbar regional utveckling i enlighet med Vårt Gotland 2040.

Styrning och genomförande

Strategin för smart specialisering i Gotlands län 2021 – 2027 kopplar an till de styrformer, samverkansformer och rollfördelning som aktörerna på Gotland har i genomförandet av Vårt Gotland 2040.

Ansvar och befogenheter inom Region Gotland:

- Regionfullmäktige ansvarar för uppföljning.

- Regionstyrelsen ansvarar för revidering av strategin och för relationerna med nyckelaktörer inom det innovations- och tillväxtfrämjande systemet lokalt, nationellt och internationellt.

Ansvarig för dokumentet

Regional utvecklingsdirektör.

Revidering och uppföljning

Revidering sker årligen inom ramen för revidering av genomförandeprogrammet för den regionala utvecklingsstrategin. Arbetet med smart specialisering är en del i det regionala utvecklingsarbetet som drivs och följs upp, med inriktning mot angivna prioriteringar, inom befintliga regionala strukturer.

Beslutsdatum och beslutsinstans

2021-10-25 i Regionfullmäktige

